

Begrotingswijziging 59/19 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 21 oktober 2019

PS-vergadering :

Onderwerp

Uitvoeringsprogramma Energie 2020 – 2023

Datum

8 oktober 2019

Documentnummer

GS: 4585002

PS: 4589260

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Gedeputeerde Staten stellen u voor een begrotingswijziging vast te stellen voor het alloceren van middelen ten behoeve van het Uitvoeringsprogramma Energie 2020–2023. Dit Uitvoeringsprogramma is een verdere uitwerking van de in december 2018 vastgestelde [Energieagenda 2019-2030](#) en geeft voor de komende jaren richting aan de inzet van de provincie op de energietransitie in Noord-Brabant.

Het voorstel

1. De begrotingswijziging ad €18 mln. vast te stellen voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Energie 2020 – 2023 en te dekken voor € 10 mln. uit nieuwe stelpost Energie, circulaire samenleving en Gezondheid en voor € 8 mln. uit Investeringsagenda middelen.

Aanleiding

Het vigerende [Uitvoeringsprogramma Energie 2016-2019](#) loopt eind 2019 af. Gedeputeerde Staten hebben een nieuw Uitvoeringsprogramma Energie 2020-2023 vastgesteld en stellen uw Staten voor middelen te alloceren ten behoeve van de uitvoering. Door middelen toe te kennen aan het Uitvoeringsprogramma borgen we dat we als provincie een rol kunnen blijven spelen in de energietransitie en dat er in de uitvoering geen gat valt.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd het Uitvoeringsprogramma Energie 2020-2023 vast te stellen. Provinciale Staten zijn bevoegd tot toekenning van middelen voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma.

Datum

8 oktober 2019

Documentnummer

GS: 4585002

PS: 4589260

Doel

Door middelen toe te kennen aan het Uitvoeringsprogramma 2020-2023 borgen we dat we als provincie een rol kunnen blijven spelen in de energietransitie en dat er geen gat valt. We geven met het Uitvoeringsprogramma helder richting aan onze provinciale rol in de energietransitie. Tegelijkertijd biedt het Uitvoeringsprogramma voldoende flexibiliteit om adaptief te zijn naar zowel onze partners als naar technische ontwikkelingen.

Argumenten

1. *Het vigerende Uitvoeringsprogramma Energie loopt eind 2019 af.*
2. *De energietransitie is door Provinciale Staten in de provinciale Omgevingsvisie benoemd als een van de vier provinciale hoofdpogaven voor de middellange en lange termijn.*
3. *Het Uitvoeringsprogramma 2020-2023 is een uitwerking van de door Provinciale Staten vastgestelde Energieagenda 2019-2030.*
4. *Het Uitvoeringsprogramma Energie 2020 - 2023 geeft richting aan de uitvoering van de Energieagenda 2019-2030 voor de komende vier jaar*
5. *Het Uitvoeringsprogramma beschrijft onze inzet en rolinvulling binnen de (Brabantse) energietransitie.*

Onderbouwing:

1. Het vigerende [Uitvoeringsprogramma Energie 2016-2019](#), inclusief het [aanvullend Uitvoeringsprogramma Energie](#), loopt eind 2019 af. Dit vigerende Uitvoeringsprogramma is gebaseerd op de [Energieagenda 2010-2020](#), die reeds in december 2018 is [geëvalueerd](#). Om geen gat te laten vallen in de uitvoering, stellen wij u nu voor om middelen te alloceren voor de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma 2020-2023.
2. December 2018 hebben uw Staten de [provinciale Omgevingsvisie](#) vastgesteld. De omgevingsvisie is het document waarin Uw Staten de hoofdlijnen van het beleid voor de fysieke leefomgeving vastleggen. De basisopgave betreft werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. Daarnaast zijn 4 hoofdpogaven benoemd: de Brabantse energietransitie, klimaatproof Brabant, de slimme netwerkstad en een concurrerende, duurzame economie.
3. Provinciale Staten hebben op 14 december 2018 de Energieagenda 2019 - 2030 vastgesteld. In het desbetreffende [Statenvoorstel](#) is aangegeven dat we in 2019 de Energieagenda uitwerken in een uitvoeringsprogramma, aangezien het huidige uitvoeringsprogramma eind dit jaar afloopt. Op basis van de Energieagenda is een Uitvoeringsprogramma Energie 2020 - 2023 gemaakt, dat op 8 oktober 2019 door GS is vastgesteld.
4. Het Uitvoeringsprogramma 2020 - 2023 geeft richting aan de uitvoering van de Energieagenda 2019-2030 voor de komende 4 jaar. Het Uitvoeringsprogramma beschrijft onder andere activiteiten en beoogde resultaten voor onder andere de transitiepaden Elektriciteit, Gebouwde Omgeving, Industrie, Mobiliteit en Landbouw en de dwarsdoorsnijdende

thema's Sociale Innovatie, Technische Innovatie, Regionale Energiestrategieën, Arbeidsmarkt & Scholing en Digitalisering.

5. Het Uitvoeringsprogramma beschrijft onze inzet en rolinvulling binnen de verschillende opgaven van de (Brabantse) energietransitie. We kiezen hoofdlijnen waarbinnen we flexibel kunnen inspelen op veranderende omstandigheden en op wat partners van ons vragen. We zien dit Uitvoeringsprogramma als een uitnodiging aan onze partners om samen met ons (verder) vorm te geven aan de energietransitie. Het is daarmee uitdrukkelijk geen blauwdruk of een projectenlijst van de provinciale organisatie. Het Uitvoeringsprogramma geeft aan welke activiteiten wij vanuit onze kerntaken en samen met partners willen oppakken en ontwikkelen. We zien het als onze uitdaging om samen met onze partners, op een innovatieve en adaptieve manier uitvoering te geven aan de opgaven die de energietransitie met zich meebrengt.

Een nadere toelichting op het Uitvoeringsprogramma treft u in de Statenmededeling 'Uitvoeringsprogramma Energie 2020-2023', die gelijktijdig met deze begrotingswijziging naar uw Staten wordt verstuurd.

Datum

8 oktober 2019

Documentnummer

GS: 4585002

PS: 4589260

Kanttekeningen

1. *De energietransitie is een gedeelde maatschappelijke opgave; de provincie kan het niet alleen.*
2. *Dit Uitvoeringsprogramma beperkt zich tot klimaatmitigatie vanuit energie.*

Onderbouwing

1. De energietransitie biedt grote kansen, maar is tevens een complexe opgave, waarin op vele terreinen gelijktijdig verandering noodzakelijk is en waarvoor vele spelers nodig zijn. In het Uitvoeringsprogramma beschrijven we in paragraaf 1.4, mede op basis van het eerdergenoemde advies van BrabantAdvies, uitgebreid onze positie als provincie binnen de Brabantse energietransitie. De provincie is slechts een van de vele noodzakelijke spelers in een (grotendeels marktgedreven) transitie en bovendien een speler met beperkte sturende mogelijkheden. We hebben weinig wettelijke taken op het gebied van de energietransitie, het grootste gedeelte van de opgave dient gerealiseerd te worden door andere partijen dan de provincie. De verantwoordelijkheid voor het slagen van de doelstellingen ligt daarmee ook grotendeels bij andere overheden (gemeenten en Rijk). Mede daarom is focus op samenwerking en rolneming belangrijk. Tegelijkertijd zijn we als provincie een partner die wel degelijk significante maatschappelijke meerwaarde (impact) kan creëren. Onze positie biedt speelruimte om de provinciale rol, vanuit (boven)regionaal (ruimtelijk) overzicht en regionaal handelingsperspectief, slim en complementair in te vullen ten opzichte van gemeenten en het Rijk.
2. De CO₂-doelstellingen in de Energieagenda 2019-2030 beperken zich tot de 'aan energie gerelateerde CO₂-uitstoot', in tegenstelling tot de doelen voor reductie van broeikasgasemissies in de Brabantse Omgevingsvisie, de

Klimaatwet en het nationaal Klimaatakkoord. Het reduceren van de 'niet aan energie gerelateerde CO₂-uitstoot' (o.a. CO₂-uitstoot van landgebruik) en de uitstoot van andere broeikasgassen (o.a. methaan, lachgas) valt buiten de scope van de Energieagenda 2019-2030 en daarmee ook buiten dit Uitvoeringsprogramma. Dit betekent dat, om de CO₂-doelstellingen uit de Brabantse Omgevingsvisie te behalen, er meer nodig is dan enkel dit Uitvoeringsprogramma. Een deel van de CO₂-opgave dient dan ook geadresseerd te worden binnen andere provinciale beleidsvelden, zoals circulaire samenleving, het nieuwe beleidskader landbouw & voedsel en klimaatadaptatie.

Datum

8 oktober 2019

Documentnummer

GS: 4585002

PS: 4589260

Financiën

Als uitwerking van het bestuursakkoord voor de energietransitie is in totaal €34 mln. gereserveerd ten laste van algemene middelen €18 mln. en €16 mln. investeringsmiddelen.

Voorgesteld wordt om middels deze begrotingswijziging € 18 mln. van dit totale bedrag te alloceren voor het uitvoeringsprogramma 2020-2023. Op basis van een inschatting voor basisbedragen wordt €5 mln. in 2020 en 2021 geraamd en €4 mln. in 2022 en 2023 op programmaniveau, waarbij het restant (€ 16 mln.) middels Burap's aan PS zal worden voorgelegd. Dit is conform de principes van realistisch ramen. Voor de inhoudelijke onderbouwing wordt jaarlijks een Statenmededeling opgesteld over de voortgang van het uitvoeringsprogramma.

	totaal	geraamd 2020/23	2020	2021	2022	2023
Raming Lasten						
totaal	34.000	18.000	5.000	5.000	4.000	4.000

Europese en internationale zaken

De provincie Noord-Brabant levert via het realiseren van haar energiedoelstellingen een bijdrage aan de in Europees verband afgesproken energie- en CO₂-reductie- doelstellingen. Diverse thema's in dit Uitvoeringsprogramma kennen bovendien nadrukkelijk een internationale dimensie. Dit programma stelt ons in staat om - waar nodig - extra inzet te mobiliseren op internationale samenwerking, in het bijzonder met onze buurlanden.

In Europees verband zijn meerdere financieringsbronnen beschikbaar. We onderzoeken of, en op welke wijze, we de financieringsmiddelen van de Europese Investeringsbank (EU) en Invest-NL in opbouw (Rijk) kunnen inzetten voor het bereiken van provinciale doelen. Tevens adviseren we onze partners bij het aanvragen van subsidies uit Europese subsidieprogramma's, zoals Interreg Vlaanderen-Nederland, Interreg Duitsland-Nederland, OPZuid en POP3 (via Stimulus).

De op handen zijnde benoeming van Frans Timmermans als Nederlandse Eurocommissaris met de portefeuille Klimaat zien wij als een mogelijkheid om de

(kansen van) de Brabantse energietransitie nog nadrukkelijker onder de aandacht te brengen in het kader van het Europees klimaatbeleid.

Datum

8 oktober 2019

Documentnummer

GS: 4585002

PS: 4589260

Planning

Het Uitvoeringsprogramma wordt vastgesteld voor de periode 2020-2023 en beslaat daarmee vier jaar. Binnen de uitvoering hanteren we het principe van adaptiviteit. Dit houdt in dat wij anticiperen op (externe) ontwikkelingen en bijsturen binnen de kaders die uw Staten ons in de Provinciale Omgevingsvisie, de Energieagenda 2019-2030 en het Bestuursakkoord hebben gegeven.

In lijn met het - bij de behandeling van de Energieagenda 2019-2030 - aangenomen [amendement 'Monitor op uitvoering'](#), informeren wij uw Staten jaarlijks over de voortgang van de uitvoering van het beleid en de gerealiseerde effecten.

Bijlagen

1. Financiële wijziging
2. Inhoudelijke wijziging
3. IJkpunten

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Auteur: de heer P. Struijk, pstruijk@brabant.nl, (073) 680 80 57